

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 409. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608063921456/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

Noter II

Jærnet's mangfoldighed af historiske og mytologiske kendsgerninger gør den til en næsten umulig bog at kommentere. Dertil kommer, at romanen – trods dens dokumentariske præg – også omgiver f.eks. historiske henvisninger med en omfattende symbolik, og at det først er denne symbolik, der gør de dokumentariske kendsgerninger egentligt betydningsfulde.

Noteapparatet kan give et vist indtryk af det stof, Kidde har arbejdet med under romanens affattelse, og forhåbentlig kan det også hjælpe læseren over nogle vanskelige steder og være til nytte ved mere dybtgående studier. Derimod er det på ingen måde hensigten, at den bygning, Kidde nøjsommeligt har kittet sammen af historisk stof, mytologi, psykologisk beskrivelse og kunstnerisk symbolik, atter gennem noteapparatet skal splittes ad i grushobe af kommentarer. De umiddelbart uforståelige ting i teksten – og noterne dertil – bør ikke hæmme den egentlige æstetiske oplevelse, der udspringer af hengivelsen til Kiddes overvældende strøm af sprog og tankeforbindelser.

For at lette brugen af det omfattende noteapparat har vi ikke i alle tilfælde villet undgå gentagelser gennem krydshenvisninger. For oplysninger angående den svenske krigshistorie henvises til Thomas Riis' oversigt s. 393.

Følgende oversigt over compositionen er kun ment som en nødvendigt hjælp til at fastholde enkelte væsentlige punkter i det vanskeligt overskuelige værk.

Første kapitel

Nutidsplan: Bornenes leg o. Morgongåfva. Den dræbte bjørn. Højovnen (s. 11-28). Zegoei, i fattighuset og hos Lucas Jæger. Finerne og mødet mellem bjergværksejerne (s. 41-506). Kaneturen hjem med pastor Bööds. Steffans fantasier på kirkegården. Ulvene (s. 107-123).

Tilbageblik: Faldet på tårntrappen (s. 17-18). Morgongåfvas historie